

Радни материјал за ученике 1.4

Упитник: хоспитовање (“job shadowing“)

Овај упитник може послужити као полазиште припреме за пројекат хоспитовања. Прилагоди га или прошири ако сматраш да је потребно. Ако намераваш да пишеш извештај који ћеш ставити у свој портфолио, на пример, кључна питања могу послужити као смернице за састављање садржаја.

Упитник је најбољи инструмент помоћу којег се може добити јасно структурисан и исцрпан опис неког занимања. Дневник је прикладнији ако желиш да забележиш своја лична искуства и осећања док радиш неки посао, нпр. током приправничког стажа.

1. Радно место

- Са ким сарађујете? Ко зависи од Вашег рада? Од чијег рада Ви зависите?
- Да ли је Ваше радно место типично за то занимање/категорију занимања?
- ...

2. Лична одговорност и услови рада

- Која је Ваша позиција у овој фирми/канцеларији ... ?
- У којој мери одлучујете о томе који су Ваши задаци? Ако Ви то радите, на који начин то радите? Ако не, ко Вам додељује задатке?
- Молим Вас да опишете одговорност која Вам је дата?
- У којој мери сте слободни у управљању и коришћењу свог времена? (радно време, радни сати, слободно време, празници).
- Колико у просеку радите дневно/недељно?
- Да ли радите у сменама – ноћу – викендом?
- Колику зараду могу очекивати на овом послу? Да ли су подаци јавно доступни? *(Ово је за тебе очигледно врло важан податак, али многи људи не желе да откривају појединости о својој заради, што је разумљиво. Према томе, потребно је да објасниш због чега те то питање занима и сазнаш које информације је особа коју интервјуишеш вољна да пружи.)*
- Да ли је уз Ваше занимање могуће имати и породицу? Да ли се тај посао може радити хонорарно?
- ...

3. Активности и задаци

- Које су Ваше основне активности на послу?
- Молим Вас да опишете типичан радни дан или седмицу.
- Постоје ли неке специфичне/јединствене карактеристике Вашег посла?
- ...

4. Захтеви радног места

- У чему особа која обавља Ваш посао мора бити добра, а шта је мање важно?
- У којој мери морате проћи обуку уз рад?
- Постоје ли неке кључне технологије или вештине које морате савладати?
- Да ли имате конкуренцију на свом радном месту?

5. Избор занимања, искуство у каријери

- Која врста обуке је потребна за обављање Вашег посла?
- Молим Вас да опишете развој своје каријере.
- Да ли бисте другима препоручили исти пут који сте Ви одабрали? Да ли је то данас могуће?
- Које сте идеје, жеље и очекивања имали када сте изабрали своју каријеру?
- Да ли су се Ваше жеље оствариле?
- Да ли бисте поново изабрали исту каријеру?
- ...

6. Изгледи у том занимању

Прогнозе о пословној будућности и могућностима треба тумачити са опрезом. Међутим, вреди покушати сазнати шта се може рећи о будућим могућностима запошљавања.

- Колико је данас кандидата потребно за то радно место? Да ли је могуће прогнозировать будуће трендове?
- Које вештине и квалификације ће се тражити од будућих подносилаца молбе за запошљавање?
- Каква је старосна и родна структура у Вашем занимању? (*Одговор на ово питање омогућава предвиђање могућности у годинама које долазе*).
- ...

7. Провера других извора информација

- Национални и локални завод за запошљавање.
- Интернет.
- ...

Закључак

У светлу свих информација које сам добио/добила, да ли је занимање које сам проучавао/проучавала за мене лично атрактивна опција?

Какав год да је одговор – да, не или нисам сигуран/сигурна – који су разлози за твоју одлуку?

Да ли су се критеријуми којима си се руководио/руководила у свом избору показали као корисни и релевантни?

Јасно је да нам више прија да чујемо „да“ као одговор на горе наведена питања. Али, чак и ако су одговори негативни, резултати су важни за твој будући развој. Избегао си опасност да изабереш погрешно занимање јер су твоје претпоставке и очекивања били неосновани, па тек сада имаш јаснију представу о томе које критеријуме треба да примениш када бираш занимање.

Захвалност

Ако твој извештај читају други (што је обично случај), треба да захвалиш свом партнеру или партнерима у интервјуу и свима који су ти помогли.